

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш; а не возьмеш милости і миру не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові щодня, крім неділь і руских свят, о год. 6-ій пополудні.

Редакция, адміністрація експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Линдога ч. 9.) Експедиція місцева в Агонії Соколовського в пасажі Гавсманна.
Рук-писи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламці необпечатані вільні від порта. — Оголошеня зазначайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Руслані» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні до сени по 15 кр. від стрічки.

Замітна проява.

Польський центральний комітет виборчий розбив ся. «Польско-демократичний клуб» рішив не вислати своїх мужів довіря до «зреорганізованого» центрального комітету виборчого. Польські демократи задумали зложити окремий виборчий комітет і в куріях сільській і міській цілої Галичини переводити вибори на власну руку.

На зборах комісії, вибраної через польське соймове «Коло» для переведення організації одного центрального комітету виборчого для цілого краю, явились вправді демократичні послы Романович, др. Малаховський і Роттер, але заявили устами пос. Романовича таке:

«Належати до центрального виборчого комітету не є обовязком народним. Польські більші властители, що від давна в центральному комітеті виборчій мали більшість, кермували доси всіма краєвими справами. Їх заслугою є, що Галичина занедала на всіх полях. Політика їх в парламенті зробила фіяско. Край мусить проте оглянути ся за *іншим напрямом і за новими людьми*. Через правильну негацию всяких проєктів виборчої реформи бажав мала група більших властителів змайоризувати також і на будуче заступників міської і сільської мілітарної людности. Таке поведене не в силі заграти «ліберальних» послів до спільного діла з більшими властителами в однім виборчій комітеті».

В комісії не брали польські ліберали участі в розправах над статутом зреорганізованого центрального комітету виборчого польського, зірвали тим самим дотеперішню солідарність з більшою власністю і рішили засновати окремий демократично-польський комітет виборчий. Невдовзі має відбутися громадний зїзд польських ліберальних послів і мужів довіря і сей зїзд має одобрити сепарацию. Даром, пишуть польські дневники, відкликували ся на зборах комісії послы Дідушицький, Козловський і Менціньський до патріотизму і спочування народної солідарности; даром вказувано на лихі наслідки роздвоєня іменно в теперішній неперенній ситуації; даром кладено їм перед очи небезпечности, які можуть з сего розладу виринути для польської справи; даром обіщували згадані послы-консерватисти піддержувати при виборах «народних» кандидатів без огляду на пересвідчення. Ліберали, чи демократи польські стояли уперто при своїм і — сепесіонували.

Сю сепесію похвалило відтак «Słowo Polskie» з 17. липня, кажучи:

«Нас кликано до оборони інтересів «народних». І ми маємо ті інтереса на приміті, але консерватизм прогрішив ся так тяжко, що ми *мусіли* відорвати ся. Нашим окликом буде тепер: «висвободженє краю зїд панованя консервативного сторонництва». Ся котерія далась, видко, добре знати всім хочби найспокойнішим горожанам краю, коли всі рушились перейти до опозиції. Край наситив ся вже господаркою олігархів, сих самозванців, сих непрошених опікунів і рішив ся скинути з себе се ярмо і сю змору, що давить груди, здержує всякий рух,

спирає духа і не допускає до відродженя польського народу».

Інакше осудив сепесію демократично-антисемітський орган краківський «Głos Narodu». В виданю з 17. липня каже він:

«Треба чудуватись відвазі пос. Романовича, що він винув «банкрутства» краєвої господарки звалює на олігархів, з котрими він ішов рука в руку яко бувший член краєвого Виділу. А на коли пос. Романович каже, що політика «Коло» зробила і у Відні фіяско, то скажемо єму, що за се фіяско паде вина виключно на ліве демократичне крило «Коло». Там заволодів пристаїлим розумом п. Яворського Рutowский і покрив «Коло» ганьбою і сьмішністю. Пос. Романович сказав справедливо, що край мусить оглянутись за новим напрямом і за «новими людьми». Але ані він яко колишній секретар д-ра Червіньського (редактора «Reform-p»), ані др. Малаховський яко бувший синдик львівської шадниці, ані пос. Роттер протектор жидівського і німецького промислу в Кракові, не мають мабуть права називати себе «новими людьми», або представителями «нового напрямку». Їх напрями огидні, а они самі похожі на витертий гріш в руках пейсатих виборців. Оклик п. Романовича добрий, але він не повинен був вийти з уст Романовича і зго товаришів. Ми не симпатизуємо з більшістю центрального виборчого комітету, але сей комітет може сьміло перейти до дневного порядку над замітани і сепесією недобитків ліберальних. Таж ті польські будьто ліберали будуть мусіти небавом зовсім уступити з політичної арени за волею своїх дотеперішних виборців. Романович, Малаховський і Роттер потопають і яко такі чинають ся ще послідних средств. Они потонуть небавом в сторонництві радикалів, з котрими вони лучать ся, а в радикалів першу скрипку грає Дашинський і жидівські сїоністи. Згадані панове думають продовжити собі житє, пристаючи до антинародного і антисусільного руху. Впрочім чим є лібералізм? Він був і буде службою у жидів».

«Gazeta Narodowa» не видає від себе ніякого суду, а на разі наводить лише статью з «Głos-u Narodu». Подібно і «Dziennik Polski» перейшов мовчки над сепесіоністами.

Для нас сей демократично-ліберальний рух посеред Поляків не є несподіванкою. Він виявляв ся в соймі, від коли пос. Романович уступив з кр. Виділу і обняв редакцію «Słowa Polskiego». Він виявляв ся від двох літ в «Колі» у Відні, аранжований послами Рutowским, Левіцьким і жидами. Нас сей рух обходить о стілько, о скілько знаємо, що польські демократи і ліберали були і будуть для Руси успособлені дуже неприязно. Їх окликом супроти нас є проста негация наших національних прав. Они після слів Рutowского в «Słowa Polskim» хотять бути «автономістами в горі, а централістами в долині», в Галичині. До того їх змаганя мусимо проте заняти і відповідне становиско в цілім нашій політичній житю і при виборчих акциях.

Друга побіда.

З Тієнсіну надійшла вість, що союзні держави здобули нечисленними військами, якими на

разі розпоряджають в Китаю, вже друге китайське оборонне місто: після занятя Таку прийшла черга на Тієнсіні. Заледви 12-тисячна союзна армія зуміла не лише удержати ся в європейській кольонії під Тієнсіном перед напором кількадесят-тисячної орди китайської, між якою було і регулярне військо з знаменито вишколеною артилерією, але ще і приступила до атаки на китайське місто, здобула его і заняла всі форти.

Є се великою побідою європейського оружя і могло би дуже вплинути на опам'ятанє китайців, коли-б між самими європейськими державами була єдність та щирість в поступованю. Але згода європейських держав лиш на папері, а в дійсности держави між собою скрито ворогують і не можуть згодити ся навіть на таку річ як сирава начальної команди над войском. Зависть між Росією, Англією і Японом велить побоювати ся найгірших річий. Ту вість потверджують такі донесеня. Дня 3. с. м. Китайці напали на становище Росіян. Росіяни боронили ся цілий день, а ні один з союзних відділів не поспішив їм на поміч. Дня 4. знов урядили команданти спільний приступ на китайську дільницю в Пекіні. Однак коли мало прийти до борби, заявив російський командант, що не пішли своїх людей, бо они помучені. Коли над тим радженю, Китайці одержали підмогу і відтак було вже за пізно атакувати їх.

Тимчасом повстанє Китайців розширяє ся від Пекіну, як на полудне (гл. телеграм), так і на північ. З Манджурії доносять російські часописи:

«Після урядових донесень, які одержало російське міністерство скарбу в Манджурії, ворохобничий рух обмежив ся лиш на околицю міста Гай-чу, Ляо-яв і Мукден і там его вскорі придавлено. Китайська адміністрація каже, що в розрухах не брала участі, а головний інженер манджурської залізничі доносить з Кабрини дня 21. червня, що в охресности залізничі спокій, і що губернатори речуть, що коли лиш Росіяни не будуть ворожо виступати, то мирдасть задержати ся. Однак ворохобничий рух розширив ся з Пекіну на Манджурію, а китайські урядники, а навіть китайські войска получили ся з рухом. Дня 22. червня насіли з Кабрини вісти, що помічник губернатора арештував губернатора з Мукдену, станув на чолі ворохобників і їде на Теліні. Ворохобники напали копальні вугля в Янтай і спалили міст при станції Лемпєв. Католицькі доми місійні в Мукдені знищено, а склепи зрабовано. В північній часті Манджурії в провінції Ціцікар змобілізовано китайські войска для оборони залізничі. Ворохобники розкинули свої відозви в Мукдені і Кіриві, а губернатори заявили залізничому зарядови, що не можуть ручити за безпечність осіб. Головний інженер доїсє о тім губернаторови Амурського краю і просив о поміч. Дня 24. червня прихоплено едикт китайського цїсаря, в котрім приказує він войскам, аби сполучили ся з ворохобниками. Дня 26. червня губернатор Мукдену повідомив головного інженера, що ціла залізниця має бути віддана китайським урядникам, а Росіяни під охороною китайських вояків мають уступити з границь Манджурії. Головний інженер дав на се телеграфічну сейчас таку відповідь: Після договору, заключеного з китайським правительством, Росіяни обовязані до будови залізничі. Дятого прибули до Манджурії і тут жили три роки в найліпшій згоді з місце-

вим населенням. Тепер в провінції Мукден появилися Боксери, котрі напали на китайців-християн, не пощадили залізничних робітників, сторожі і інженерів. Позаяк китайські урядники не поробили ніяких кроків для спинення заколотів, губернатор Мукдену обов'язаний усмирити ворохобників, колиж не має достаточних сил, щоби сам того довершив, нехай удасться о поміч до порту Артура, до російського правительства. Натомість китайський губернатор не має права приказувати Росіянам, аби занехали будови залізниць, бо та залізниця будується в порозумінню правительств: китайського і російського. Губернатор Мукдену забув о службових обов'язках супротив свого цісаря, коли предкладає таку річ. Тим допустився губернатор тяжкої провини, імовірно зі страху перед Боксерами. Дятого інженер радить губернаторови, аби страх перед ворохобниками, як злого дорадника, відсунув від себе, обняв хоробро команду над військами, що ще не пристали до ворохобників і при помочи російського начальника з Квантуна знищив ворохобників і завів лад.

Однак з Брюсселі запевняють в нинішніх телеграмах, що є надія порозуміння ся держав що-до акції на далекім Сході, та що між правительствами ведуться переговори в справі формального оголошення війни Китаєви для охорони європейських інтересів, з застереженням інтегральности китайської території.

Драматичний конкурс.

(Далі).

Театр має не лише народно-суспільне значення, але також значний вплив на літературу. Найвидатніше показався сей вплив на Україні, де разом з театром і задля него розвинулася доволі богата та визначна драматична література. Так і у нас театр повинен давати товчок до драматичної творчости. Коли так не є, то винні сему дві причини.

Першою причиною слабого впливу нашого театру на драматичну творчість є вічна его мандрівка. Ледви театр загостить до якоїсь місцевости, ледви розігріє трохи уми до драматичної штуки, вже і пращався на два, часом на три, чотири і більше літ! Не може згуртувати коло себе кружка людей, які посвятили би йому свої гадки і працю та піддержували щораз сьвіжими вражіннями з театру, прийняли ся за тяжке задане драматичної творчости. Майже всі визначніші драматурги других і нашого народу стояли у близькій звязи з театром. Наведемо лиш імена Шекспіра, Мольєра, що самі були акторами, театрального критика Лессінга, театрального поета та актора-любителя Шіллера, інтенданта театру Гетого і других. Так бувало давніше; а тепер театр став таким загальним та щоденним добром, що кожде більше місто має свою святиню штуки, а кождий замешканий там літерат чувсь в театрі, як дома. Сего інтимного зжиття ся з театром браку нашим писателям. Через се не лише слабне ініціатива, але часом і добрі наміри не доводять до ціли, бо до писання драматичних творів треба конечно пізнати вимоги сцени, треба розвинути в собі драматичний нерв, що єдино може всунути жите і силу в драматичний твір.

Але не меншою запорою нашої драматичної літератури є се, що писателі не можуть відносити ся просто до дирекції чи заряду театру, але їх твори мусять перше переходити цензуру «Рускої Бесіди» у Львові. Коли автор внесе до дирекції свій твір, то деінде не випустять его так скоро, хотьби се був лише твір середньої вартости. Бо новість, а ще оригінальна, є вельми пожадана в театрі. Зараз беруть ся до вистави твору, а режисерський олувець робить доконечні скорочення, або запрошений автор вже на пробах змінює і поправляє після того, як з огляду на сцену покаже ся потреба.*) Колиж би який театр відмовив вистави штуки, що трапляє ся

рідко, то деінде завсїгда найде ся другий театр, що виставить штуку і уможливить авторови побачити свій твір олицьтворений на сцені.

В нашім театрі, хоть який він маленький та убогий на репертуар, процедура далеко тяжша. Всякий твір, який має виставляти ся в театрі, мусять іти під рецензію виділу «Бесіди». Там приділяють его до рецензії «спеціалістам»: отже коли в заголовку написано «драма на історичнім тлі» — она іде під осуд історика-спеціаліста; коли се «людова штука», бере єї рецензувати етнограф-спеціаліст; коли в списі осіб находить ся «учитель» або «учителька» — его, вже бере штуку під свою ошіку педагог-спеціаліст; коли доторкає, хоть який з далечка, релігійного чувства — стає для неї судиєю сьвященник, як «спеціаліст» в таких справах; коли се сальонова комедія, уважає ся для неї спеціалістом хтось з молодших членів, звичайно «кібіц» і коли можливо, «аранжер-спеціаліст». Тільки нема там у виділі драматурга-спеціаліста, який би справді міг осудити, чи даний твір придатний до вистави і чи належить его придбати для репертуару нашого театру. Діють ся навіть такі чудовища, що одна штука переходить через руки кількох «спеціалістів», бо пр. педагог-спеціаліст не почував себе «компетентним» рецензувати акти, чи сцени, в яких нема педагогів, але народ, або яка пньша «дикастерія»; історик-спеціаліст провірив вірність історичної події, але що-до языка і форми (пр. віршованої) лишає осуд лінгвістови-спеціалістови і т. д.

Очевидно, що такий спосіб рецензування штук не може бути справедливий, бо «спеціалісти» судять его зі свого спеціального становища, а се є зовсім фальшиве становище. Штука творить одноцілий твір, який треба судити як такий. Але що найприкрійше, то факт, доказаний досьвідом, що штуки залягають у тих «спеціалістів» цілими місяцями, а нераз роками*), коли всякий любитель драматичної літератури не стерпів би не прочитати даного твору в однім, а найбільше в двох днях, щоби як можливо уявити собі цілість акції та характерів. Драматичні твори треба уміти читати, треба до читання слів докладати багато своєї фантазії, щоби уявити собі особи, які говорять єї слова та ситуацію, серед яких они говорять і чи така ситуація буде на сцені можливою та досить сильною. Ну, а «спеціалісти», здає ся, звертають на се як найменше уваги, бо «се не лежить в їхнім фаху», а драми они читали хіба учениками будучи, та тепер від коли їм «накидають се читане задля рецензій».

Нарешті, коли штука перейде рецензію, вертає до рук автора, дуже часто з приміткою, щоби застосував ся до сих а сих сказівок «спеціалістів-рецензентів» і змінив свій твір в сей або той спосіб. Се є просто вандалізм. Єму підляг Франко, змінявши шандаря на почтаря, та скрививши сям цілий твір так, що тепер се може з соромом его викинути зі сцени. Такі жаданя ставили і другим писателям — з ріжним успіхом. Але шануючий свій талант і працю драматург не може пристати на се вже з сеї простої причини, що змінивши твір, обдуманний після власної інтуїції, він не має жадної запоруки, чи зміна після гадки рецензента є ліпшою, та чи давнійший уклад був хибний. Доперва на сцені можна видати справедливий суд про драматичний твір і там доперва може автор наглядно перекозати ся про хибі свого твору та побачити сказівки для своєї дальшої творчости. Сцена повинна бути так само школою для драматичних авторів, як є нею для акторів. Тому в інтересі драматичної творчости лежить, щоби приступ до сцени улегчити як найбільше драматичним авторам, а рецензії штук подавати справдішним знатокам драматургії, як от пр. дир. Цеглиньский в Перемишлі, др. Олесницький в Стрию і др.

З політичного поля.

Др. Кербер вернув з Ішлю вже 17. липня. З чим? Се остане для ширших кругів тайною через якийсь час. Але се певне, що др. Кербер льояльно віднесе ся до Чехів, Німців і парламенту. Він не зійде з «неутрального» становища, хоч оно як не вигідне для німецької лівниці, котра пре шефа кабінету до рішучих кроків, розуміє ся, в користь свою, а на шкоду Чехів. Після наших інформацій, а они принайменше доси не завели нас — провдане Чехів нині більше підготовлене, як коли-небудь давніше. Чехи не мають в своїй програмі «obstruction in infinitum». Хоч дехто на зборах горюжив ся, то сега горюження не можна брати серію. Горюжене лежить чейже в воздуху на всяких зборах.

В справі витворення нової парламентарної більшости пише «Grazer Tagespost»: Коаліція на лад коаліції з часів кн. Віндшгреца виключена раз на все. Ми (німецька лівниця) можемо получити ся з Поляками і кат. людовцями лише для точно означених спеціальних цілей, von Fall zu Fall.

Наші згоди, що Австрія не возьме громаднійшої участі в успокоєнню Китаю, оправдали ся. О скілько вірні вісти з Парижа, де пробував під нинішню пору гр. Голуховский, то керманіч австрійської заграничної політики мав заявити французькому правительству, що Австрія думає вислати на китайські води лише кілька воєнних кораблів, позаяк Австрія не має широкіх торговельних інтересів в Китаю. Сухопутних військ Австрія до Китаю не вишле.

«Россія» пише: Китай мусять остати ненарушений і незалежний, а лад у внутрі буде привернений тоді, як Китай буде розбровний.

На побережах Франції коло Шербурга відбулись на днях великі маневри воєнної фльоти. Розходило ся о провірене питання, о скілько західні побережа Франції безпечні перед окупацією. Воєнна фльота ударила проте на Шербург, котрого боронили торпедовці і побережні батерії. Нашад фльоти відперто.

Новинки

— Календар. В четвер: гр.-кат. Сизона Вел.; рим.-кат. Вінцентого а Павло. В п'ятницю: гр.-кат. Томи; рим.-кат. Чеслава.

— Руский народний театр переїздить дня 23. липня з Мостиск до Яворова, де 24. у вівторок дасть перше представлене. Репертуар: 24. с. м. «Кляте серце», образ народний в 5 актах Тобиловича зі сьпівами і танцями; 26. с. м. «Бідне дівча», оперета Куна; 28. с. м. «Шалавила», комедія Гліньского; 29. с. м. «Запорожець» і «Вечерниця», а 31. с. м. «Ямарі», оперета Целлера.

— Прогулку до Яремча устроює «Станиславський Боян» в неділю дня 22. ст. липня (невідклично). Вечером о год. 7-мій відбуде ся в Яремчу концерт з добірною програмою, в котру вйдуть хори мужескі, соля і продукції камерної музики. Частий дохід з концерту призначує ся для потерпівших від повені. Прогулька заповідає ся дуже сьвітло, тому можна надіятися, що багато гостей возьме в ній участь.

— Ратункоза акція для навіщених позевню. В виду нещастя нанесених останню повенню зібрали ся позавчера у Львові на нараду посли до державної ради: Абрагамович Євген, Генцель, Мерунович, Саліга, Блажовский Маріяні, Рошковский, Богданович, Вайгель, Блажовский Юліян, Рихлік, Цьвікліньский, Козловский, Знаміровский, Біндер, Гарапін, Дулемба і Шептицький, щоби застановити ся над питанням, в який спосіб зарадити крайній нужді населення потерпішого від повені. На нараді ухвалено звернути ся телерафічно до президента міністрів др. Кербера з жаданем, щоби державні власти взяли ся сейчас за енергічну акцію ратункову; до міністра скарбу о здержанє податкових екекуцій і о зарядженє, щоби в як найскоршій часі оцінено шкоди нанесені повенню, в цілі відписати податків; до мініста для Галичини, д-ра Пентака, телеграфовано з прошенем, щоби попер повисші жаданя, а вкінці до намісництва і до краєвого виділу о можливу сейчасову поміч.

— Цісар жертвував 20.000 корон для навіщених повенню Галичан.

— Посольське справозданє буде складати др. Окуневский в Рожнові дня 22. с. м. о 2 1/2 год. попол. в домі п. Міки, а в Кутах дня 23. с. м. о 1. год. попол. в домі Германа Якля.

— Самбірські тортури. Бувший інспектор самбірської поліції, Людвик Айтнер, що перебував тепер в Яслі, де наділено его посадою при старостві, одержав акт обжалованя. В першій про-

*) За примір може тут послужити, що «Мертвого гостя» 5-актову комедію п. Майковського виставив наш театр підчас побуту в Бучачі, отже в несповній однім місяци. При сїм улягла сама комедія підчас проб за співуділом автора і режисера ріжним змінам в сценізації і знатним скороченням, а автор був дуже вдячним, що міг побачити свою штуку на сцені.

*) П. Богдан Лепкий пише нам по причині попередної статі: В справі формальній заявляю, що я свою штуку передав не тодішньому директорови театру, лиш референтови справ театральних, п. Заячківському, і єму завдячую, що вона в протягу вісьмох місяців появила ся на сцені.

цесі увільнено Айтнера задля браку доказів, але коли найдено на поді самбірської поліції машинку до тортування арештантів, обжаловала його прокуратура вразі і тепер стане винник перед судом, накола де завчасу не завірять ся.

— **Пімста за продажу тrefного мяса.** В одній з різницьких торговель на краківськiм предметю «Кавімеж» замість «кошерного» мяса продавано жидам т. з. «тrefне» мясо. Про се знав не лише сам властитель торговлі, Бендзіковський, але також жид, що продавав мясо. Сего злочину, на жидівську думку, допускав ся Бендзіковський ще в більшій степені, коли зважить ся, що з его торговлі висилано тrefне мясо для жидів аж до Палестини. Однак тайна не могла довго удержати ся; жиди дізнали ся про се і настала на «Кавімежу» страшна констернація. Жиди піднесли крик, як можна було їх так обмачувати, та придумали незвичайний акт пімсти. Одного дня прибули перед торговлю Бендзіковського всі жидівські кухарки з начинем, в котрім варено тrefне мясо, і потовкли всі принесені горшки, миски і т. п. публично на улиці в очах властителя торговлі.

— **1207 % річно.** Перед судьями присяглими в Нов.л Санчи почав ся на днях процес проти кільканадцятьох жидів з Ліманова за лихву. До сих піявок належали дві родини Горовців і Апплів, що майже від трицяти літ висисали до окресних селян і міщан. Лихварі побирали крім подарунків ще до 1207 зл. річного проценту від 100 зл. Обжалованих боронить проф. адв. др. Розенблят з Кракова, закидаючи, що деякі справи вже передані.

— **Іспит зрілости** в учительськiм семінарі мужескiм в Сокалі здали: Освальд Франк, Григорій Гудим, Іван Юзків, Григорій Качковський (з відзн.), Йосиф Касиян, Василь Кузмак (з відзн.), Фелікс Мірковський, Теодор Мусій, Гаврило Покотило, Павло Росс, Теофіл Сербенський, Прокоп Войтків, Теодор Вибранець, Стефан Висоцький (з відзн.) і Володислав Кравчинський. До поправчого іспиту призначено 16 матуристів, а 7 репробовано на один рік.

— **Чехи в Парижі.** На днях виїхав посадник Праги др. Серб в товаристві трьох членів міської ради до Парижа на виставу і з поклоном до парискої міської ради. Др. Серб вручить при тій нагоді парискій радї альбом з 12 акварелями, видами Праги. Адресу підписали всі члени праскої ради.

— **Вилетіли за границю.** Староство в Дуке (в півн. Чехії) виеспедіювало на днях на саску границу знов двох протестантських пасторів Помера і Бекера за пропаганду «Los von Rom». В писемі на адресу обох пасторів стоїть: Видають ся за зневагу католицької церкви і ворохобні річи.

— **Процес Гільзнера** — як доносять «Nove Listy», звичайно добре поінформовані про жидівські справи — відбуде ся перед судом присяглим в Піску аж в надолістї с. р. Само переслуханє свідків обох сторін займе 14 днів. Гільзнера будуть боронити два адвокати: др. Андриєчка з Кутної Гори і др. Водзічка з Піску. Дивними можуть видавати ся єї чеські назвіска, але ясно стане, коли згадаємо, що єї оба адвокати поженили ся з жидівками. Родину убитої Агнішки Грузівної буде заступати звісний правник др. Бакса.

— **Царський указ про Сибір,** а радше про невисиланє злочинців на поселенє, буде мати той добрий успіх, що тамошні тубільці жити муть безпечніше і не будуть деморалізувати ся. В 1898 р. числив Сибір 5,700,000 жителів, посеред котрих містило ся 298,577 злочинців, що не коньче спокійно поводити ся між тубільцями, а по найбільше вели і там своє розбишацке ремесло.

— **Землетрясенє на Кавказі.** З Тифлісу доносять під днем 15. липня с. р.: В карскім і кагісміянськiм округі дало ся нині чути так сильне землетрясенє, що завалило ся багато домів і церков, а в селі Берно погибло 4 людей, а 9 осіб є ранених.

— **Убийство в Хойницях.** Оноді переведено в домі різника Левіого строгу ревізію та списано протокол. При тiм стверджено, що світло з торговлі можна дійсно видіти з улиці. Онісєля спроваджено увязненого робітника Масльова і его тещу, послугачку Рос, щоби їх переслухати на місці. Масльов показував, як бачив Левіого з лампою в руці на подвірю. Те саме потверджує его теща, а їх зізнаня згоджують ся з попередніми заявами, що тяжко обжаловують Левіого. — Парох Беніг з Хойниць має в найблизнім часі свідчити, що молодий Леві приставав з Вінтером, чому — як звісно — Леві заперечив під присягою. — Родину купця Мара, що тепер перебуває в Берліні, обжаловано о кривоприсягу, а жиди Морица Шльохавера засуджено вже за се саме на пять літ вязниці.

— **Шенерер, пиво і сигара.** Шенерер повідомляє в своїй часописі «Unverfälschte deutsche Worte» читателів своїх, що т. зв. «Wehrschatz», скарб на прусофілську агітацію побільшив ся в послідних двох місяцях лише о 42 зр. 43 кр. Він не в силі проте дати якомусь п-ну К. субвенцію

на якесь улетне писемце, тим менше, що — як сам каже — складки на памятник Гамерлінга і Бісмарка не пливуть обильно. «Мої Німці пють за багато пива і курять за багато сигар — плаче Шенерер. Якби кожний з них пив що дня о одну літру менше і курив менше о одно сигаро, то і мій «Wehrschatz» був би більший. А так, то вибачайте п-не К.» Читателі наші знають, що в німецьких гостинницях в Чехії, на Мораві і Шлеску находять ся також т. зв. «Wolfsbüchsen», де націонали скидують крайцарі на Вольфа і его «Ostdeutsche Rundschau» (recte «Rundschau»). Ся конкуренція руйнує також Шенерерівський «Wehrschatz».

— **Смерть від кваску.** Діти пущені на волю, коли підуть де на сіножать або леваду, люблять іноді шукати за кваском або т. зв. шавієм і рвуть его та їдять не лиш листє, але й біла длятого, що они квасні. Слідуоча пригода показала, що то небезпечно, бо від кваску можна і згинути. В місті Ліббен в Прусах якийсь 12-літній хлопчина, що уганяв по сіножатах поза містом, наїв ся кваску і від того дістав насамперед сильних болів, а відтак блювоти та бігунки, а наконєць так ослаб, що стратив память. В такім стані привезли его до шпиталю, де его ніяким способом не могли вже відратувати. Він дістав сильних корчів мязів (мушкулів) і до кількох годин помер. Обдукція тіла показала, що він дістав був дуже сильного запалєня нирок, котрого причиною був т. зв. оксалева кислота, яка находить ся в деяких ростинах, а іменно в кваску і в т. зв. заячій капусті.

— **Конкурс на посаду катехита** для учеників гр. кат. обряду в ц. к. гімназії в Золочеві оголосила краєва рада шкільна. Поданя можна внести до дня 10. л. серня с. р.

— **З залізничої гумористики.** В вагоні III. класу ч. 8.654 поїзду, що відїздив позавчера до Кракова, їхало 56 осіб дорослих і 11 дітей, мимо того, що на возі стояло написанє: «48 Sitzplätze». — Якась пані вийшла до сеї бочки з оселдцями і спитала: «Де тут є купє для жєнщин?»

— **Дрібні вїсти.** Генрик Ібзен, звісний драматург, нездужає на рожу на лиці. — В Закопанім, в Татрах, упав оноді лікар др. Кронбергер з лєдвця і зломав руку та тяжко потовк собі ноги і голову. Причиною нещастя була неосторожність, бо др. Кронбергер вибрав ся на прогульку без провідника.

Посмертна оповістка.

О. Теодор Семечка, парох в Ольхівцях, перемискої єпархії, упокоїв ся дня 14. с. м. в 80 році житя, в 50 році святиєнства. В. с. п.!

Наука, штука, література.

— **Молода Україна,** ч. 7. за липень 1900. Зміст: Поклик на віче. — *Льонін Цегельський:* Суспільна вага ідеалу. — *Евген Косевич:* Ще раз самостійна Україна. — *Стефан Чарисцький:* Наука української мови в польських середніх школах. — *Володимир Телмицький:* Перші стріли. — *Стефан Томашівський:* Слово на розвагу. — Дописи: З Бучача. — З Самбора. — Бібліографія.

Телеграми.

Відень, 18. липня. Кружить поголоска в поінформованих кругах, що раду державну скличуть в послідних днях вересня, або з початком жовтня. Остаточне рішенє западе по повороті цїсаря до Відня в другій половині серня.

Відень, 18. липня. Wiener Ztg. оголошує цїсарський патент, скликаючий істрийський сойм на 27. липня.

Відень, 18. липня. Президент міністрів др. Кербер повернув вчера вечером з Ішлю.

Петербург, 18. липня. Прибув сюда шах перський. На двірці залізничї повітав его цар і члєви царєкого дому.

Букарешт, 18. липня. Кабінєт Кантакузєна подав ся до димісії, предкладаючи королеві кандидатом на будучого президента міністрів Карта. Король прийняв димісію.

Петербург, 18. липня. «Новое Время» доносить з Києва: на днях 14., 15. і 16. с. м. відїхало звідєя залізницею до Владивостока: 7 баталіонів саперів, 1 компанія телеграфічного полку і 1 компанія піонірів. З Владивостока відїхала часть згромаджених там військ до Китаю на 2 кораблях, а дальші експедиції збудуть ся на 3 японських, 7 російських і 3 німецьких, транспортних кораблях.

Льондон, 18. липня. Daily Mail доносить з Шангаю: Союзні війська зновили атак дня 14. с. м. надраном. Удало ся знищити часть мурів, почім заняли всі форти. Китайців побито цілковито.

Війська заняли цілу китайську дільницю і фортеци. Страти військ з четверга, п'ятниці і суботи виносять коло 800 людей. Найбільше потерпіли Японці і Росіяни.

Берлін, 18. липня. Шеф ескадри скороходів телеграфує з Таку дня 14. с. м.: Союзні війська заняли вчера всі форти Тієнсіну з виїмкою одного, який можна буде здобути за прибутєм великих, російських гармат, що вже находять ся в дорозі.

Париж, 18. липня. Телеграма французького консуля з Ганку доносить: Лінію залізничї Ганку-Пекін стереже європейський персонал, якого родини привезено до Ганку. В Нанпангфу напала китайська юрба на мешканє апостольського вікарія провінції Гонан. Апостольський вікарій провінції Гупєі доносить про збуренє місії в Сян-Яно. Виходить, що рух з Пекіну розширяє ся на полудне.

Льондон, 18. липня. Бюро Райтера доносить з Гонгконг: Віцекороля Лігунганга очікують тут нині. Стараня заграничних консулів не здержали его від подорожи до Пекіну.

ВІСТИ ЕКОНОМІЧНІ І СТАТИСТИЧНІ.

Рахунок Товариства взаїмного кредиту «Дністер» у Львові, стоваришеня зарєстрованого з обмеженою порукєю, за місяць червень 1900.

I. Стан довжний:

1. Уділи членів	72.171 кор. 73 сот.
2. Фонд резервовий	6.635 " 92 "
3. Спеціальна резерва втрат	758 " 83 "
4. Вкладки щадничі:	
а) стан на початку червня 1900	698.535 к. 82 с.
б) вложено в червні	36.256 к. 88 с.
разом	734.792 к. 70 с.
в) винято в червні	22.576 к. 89 с.
Стан з кінцем червня	712.215 к. 81 с. 712.215 кор. 81 сот.
5. Сальдо процентів (побраних)	21.413 " 14 "
6. Непіднята дивідєнда за рік 1897, 1898 і 1899	3.038 " 84 "
7. Кошти спору	212 " 41 "
8. На рах. біжучім Банку краєв. кредит отвертий	5.000 " — "
9. Рахунок ріжних сторін	409 " 88 "
Сума	821.856 кор. 56 сот

II. Стан чинний:

1. Позички уділені на скрипти і векслі:	
а) стан на початку місяця	719.924 к. 33 с.
б) уділено в червні	29.685 к. — с.
разом	749.609 к. 33 с.
в) сплачено в червні	11.902 к. 15 с.
Стан з кінцем червня	737.707 к. 18 с. 737.707 кор. 18 сот
2. Готівка в касі з 30. червня 1900	2.287 " 67 "
3. Цінні папєри фонду резервового і иньші	62.067 " — "
4. В щадничі почтовій (оборот чековий)	350 " 81 "
5. В иньших товариствах і банках	13.556 " 74 "
6. Сальдо коштів адміністрації	5.887 " 16 "
Сума	821.856 кор. 56 сот.

Членів прибуло 23, убуло 10, оставало з кінцем червня 1900 1848 членів з 1919 декларованими уділами в сумі 95.950 корон.

Стопа процентова від вкладок 4%, процент від позичок уділюваних з провізєю на кошта адміністрації 6½%.

Надісланє.

Рух вкладок в галиційській щадничій касі у Львові в I. півроку 1900.

Капітал вкладковий з 1/1 1900	К. 62,892,677-68
приріст в I. півроку 1900	3,224.182—
Стан капіталу вкладкого з 31/6 1900	К. 66,116.859-68

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
приходить о годині			відходить о годині		
1-35	6:10 6:20 6:46 7:45 7:40 8:00 8:05 8:15 8:50 11:45 11:55 12:55 1:15	з Кракова, Берліна, Варшави, Відня з Чернівців (Іцкан, Гаянцу), (Станиславова з Брухович шод. від 13. мая до 16. вер. вк з Янова з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче на дв. головний з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия з Сокала, Рави рускої з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер. з Ядослава і Любачова зі Станиславова (Керемезе, Потутор) з Янова зі Сколього, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.	6:25 1:53 2:08 6:30 6:43 6:35 8:30 8:40 9:00 9:15 9:25 9:42 9:55 10:20 1:25 2:15	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний дв. Підзамче до Станиславова, Підвисокого, Потутор до Кракова (Відня, Варшави), Стружа до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.) до Янова до Підволочиск, Бродів, Гусятини д. Підз. дв. гол. до Чернівців, Станиславова до Сокала, Белаця, Рави рускої і Любачова до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята	2:55 3:05 3:15 3:26 3:30
2-20	3:14	а Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)	2:15	до Брухович від 13. мая до 15. вересня в неділі і свята	
2-35	5:17 5:40	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз. на дв. голов.	3:05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.	
1-45	5:45 5:55 6:00	з Кракова з Чернівців, Іцкан з Сокала, Белаця і Любачова	3:15 3:26 3:30	до Львова щоденно від 13. мая до 16. вер. до Брухович шод. від 1. мая до 16. вер. до Рашева, Хирова, Любачова	
Ніч					
8-40	7:24	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)	6:10	до Станиславова	
2-31	8:28	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)	6:13	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дн. б. а від 16. вер. до 30. марта 1901 щоденно	
12-20	8:50 9:23	з Брухович від 13. мая до 16. вересня шод. з Янова щоденно від 1. мая до 15. вер.	12:40	6:30 до Кракова (Відня, Берліна, Варшави) 6:50 до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша 7:10 до Тернополя дворець головний 7:33 дворець Підзамче 7:25 до Сокала і Рави рускої 7:48 до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і св.) 9:12 до Янова від 1. мая до 15. вересня	
	9:45	з Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розвадова	2:51	10:40 до Чернівців і Іцкан 10:50 до Кракова, Відня, Варшави 11:00 до Підволочиск, Бродів дв. голов. 11:25 до Кракова, Відня, Берліна, Самбора 4:15 до Кракова, Відня, Берліна, Самбора 4:45 до Брухович від 13. мая до 17. вер. шод.	
	10:00	з Чернівців, Букарешту, Гусятини, Потутор			
	10:15	з Лавочного (Пешту) Хирова			
	10:12	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз. на дв. голов.			
	10:30	зі Стрия, зі Сколього від 1. мая до 30. вер.			
	12:05	з Підволочиск на дворець Підзамче			
	3:12	на дворець головний			
	3:35				

ЗАМІТКА: Гога нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейскій різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне п. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

За певну і добру льокацію поручаємо

- 4 1/2% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні коронові
- 5% листи гіпотечні преміовані
- 4% листи товариства кредитового земского
- 4 1/2% листи Банку краєвого
- 5% облігації Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облігації пропінційні

і всілякі ренти державні
Ті папери продаємо і купуємо по найточнішій курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

Товариство взаїмного кредиту „ДНІСТЕРЪ“

стваришене з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10 (дім „Просьвіти“).

уділяє позички за оплатю 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першій місци, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Св'ященники, не посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предкажити ще і спісу житеву; обезпечитись можна через „Дністеръ“ в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згадаве Товариство приймає вкладки до спрощенованя від членів і третих осіб по 4%.

Удїл членський вносить 50 кор., вписове 2 кор.

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в „Дністеръ“.

Інформації уділяє Дирекция листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень „Дністеръ“.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень „ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впроев. Митроп. і Преосв. Еп. **Ординариатам** всіх трех епархій, обезпечає будинки, уряджене домашне, скот, господарскі знаряди, збіжжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих.

Стан фондів гваранційних з двем 31-го грудня 1899 вносить:

Фонд резервовий	245.814 кор. 52 сот.	} 486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій	148.480 „ — „	
„ спеціальна	1.684 „ 80 „	
Фонд основній	72.000 „ — „	
„ емеритальний	18.166 „ 60 „	

Тарифи „Дністра“ дуже умірковані, услія обезпечень користити, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1899 року вносили виплачені шкоди 1.669.565 кор. 38 сот. Поліси „Дністра“ приймає Банк краєвий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Тереховлі і Заліццях при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечитись через „Дністеръ“ в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускїм язичі. Зголошеня о уділеня агенцій в окрестностях, де нема близько агентів „Дністра“, приймає ся.

„Дністеръ“ виплатив агентам по конець 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім „Просьвіти“)

Позички для членів Тов. взаїмн. обезпеч. і виплат. „Дністеръ“ на „Просьвіти“ по 5% і 1% додатку на кошта адм.

Артистичне заведење ритовниче малярства шильдів. відливаня, таблиць, виріб печаток кавчукових і великий вибір кавчукових друкарень

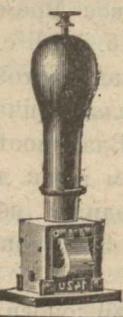
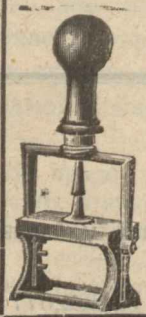
Генрик Шапіра

Львів, ул. Коперника ч. 3 (побіч аптеки Вл. Мколяша).

Виконує дуже красно всілякі роботи, а іменно: печатки кавчукові і металеві для громад і урядів парохіальних. Шильди мальовані на шклі, дереві, блясі та цюлстві. Всілякі лікарюваня, позосочуваня хрестів. Таблиці і шильди лякі з різних металів, таблиці наґробні і назви улиць, числа на доми.

Гравури на металю та дорогих камях, печатки, штанци, відзнаки, букви, моноґрами, герби і гузики до упряжи та ліберті. Марки печаткові, блячки шпунт. для броварів. Нумератори і стемплі на датум. Обсяги до пльсб, шаблони. Краска до печаток та хемічна краска до білизни.

Цінники даром і франко.

Всілякі КУПОНИ

Вильсовані

цінні папери

виплачує без потрученя провізії або конгтів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО.